

Inleiding tot de familie van Adriaan van Gool

De genealogische documenten over de familie Van Gool op deze website betreffen Van Gool's die vanaf het begin van de achttiende eeuw rond Breda hebben gewoond. De tot nog toe oudst bekende Van Gool van deze familie is Adriaen van Gool. Waar deze Adriaan is geboren is nog niet vastgesteld. Onder de naam Van Goirle/Gool is hij als dopeling niet aanwezig in de doopboeken van Teteringen, Bavel, Ginneken of Breda. Hij huwt in de Grote Kerk in Breda in 1729 als Adriaen van Goirle, die woont in Heusdenhout.

Enkele indicaties omtrent de herkomst van Adriaan van Gool, neigen naar een gebied zuidelijk van Breda, zoals Alphen en omgeving. Deze zijn onvoldoende onderbouwd om betrouwbaar te zijn.

De eerste generaties Van Gool wonen op plaatsen buiten de vesting Breda, zoals Heusdenhout, Lovensdijk, Teteringen, Princenhage en Ginneken.

In de 19e eeuw, als men zich vrij kan vestigen in de stad Breda, gaan Van Gool's ook in de stad wonen. Eind 19e eeuw en begin 20e eeuw sluiten enkele Van Gool's zich aan bij de grote groep West-Brabanders die naar Rotterdam trekt.

De naam 'Van Gool' betekent letterlijk 'afkomstig van Goirle'. Het is dus een toponiem, een naam afgeleid van een geografisch gebied. In Goirle zelf heette men niet zo. Daar had men waarschijnlijk een naam die was afgeleid van de vader. Vestigde men zich in een andere plaats, dan hadden de inwoners van de plaats waar men terecht kwam niets aan een naam die er op duidde dat de persoon in kwestie de zoon was van Jan en zich Jansen noemde. Want vader Jan kende men niet. Dus werd zo iemand aangeduid met bijv. 'Adriaan (afkomstig) van Goirle'. Dat gebeurde veel in Brabant, waar vooral in de 16e eeuw en begin 17e eeuw grote volksverschuivingen plaatsvonden veroorzaakt onder andere door plunderende troepen van de hertogen van Gelre, de Spanjaarden en de Oranje's. Dorpen liepen leeg en men trok naar plaatsen waar men zich opnieuw kon vestigen of een tijdelijk toevlucht kon vinden.

De plaatsnaam Goirle is afgeleid van de bodemgesteldheid en ligging: 'goor' is moeras en 'lo' is bos. Schrijft men in het begin de familienaam nog als 'Van Goirle', in de 18e eeuw wordt het 'Van Gool'.

Het onderzoek naar deze familie Van Gool is uitgevoerd door Toon van Gool (1912-1992) tussen 1976 en 1992. Tijdens zijn onderzoek heeft hij samengewerkt met Victor van Gool (1919-1989), Henk Metsers en Ed Boeren. De publicaties op deze site hebben als basis de door Toon van Gool verzamelde gegevens.